

اظهارنظر کارشناسی درباره:
 «لایحه عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در
 شرکت بین‌المللی نقدینگی اسلامی»

مقدمه

لایحه مذکور در جلسه ۲۸ تیرماه ۱۳۹۶ در مجلس شورای اسلامی اعلام وصول شد و به کمیسیون اقتصادی به‌عنوان کمیسیون اصلی ارجاع شده است. این کمیسیون هم در جلسه مورخ ۱۳۹۷/۷/۱ با استماع نظرات بانک مرکزی، وزارت امور اقتصادی و دارایی، مرکز پژوهش‌های مجلس و سایر دستگاه‌ها لایحه مزبور را با اعمال اصلاحاتی تصویب کرد.

مخصوص سخن‌علنی

مشخصات لایحه

دوره دهم - سال سوم

شماره ثبت:

۳۰۵

شماره چاپ:

۱۱۳۲

تاریخ چاپ:

۱۳۹۷/۷/۱۷

معاونت پژوهش‌های

اقتصادی

دفتر مطالعات

اقتصادی

سایر دفاتر:

مطالعات حقوقی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۲۰۱۵۵۸۰-۱

تاریخ انتشار:

۱۳۹۸/۶/۹

۱. درباره شرکت بین‌المللی مدیریت نقدینگی اسلامی^۱ و عضویت جمهوری اسلامی ایران

این شرکت در ۲۵ اکتبر سال ۲۰۱۰ میلادی با پشتیبانی بانک‌های مرکزی کشورهای اندونزی، جمهوری اسلامی ایران، کویت، لوکزامبورگ، مالزی، نیجریه، قطر، عربستان سعودی، سودان، ترکیه، امارات متحده عربی، موریتوس و بانک توسعه اسلامی^۲ (IDB) و شرکت بین‌المللی توسعه بخش خصوصی^۳ (ICD) که زیرمجموعه بانک توسعه اسلامی است، تأسیس شد. در آن تاریخ جمهوری اسلامی ایران به عضویت شرکت مزبور درآمده است، مشروط بر اینکه ظرف مدت ۱۲ ماه مجوزهای لازم را از مراجع ذی‌صلاح داخلی اخذ نماید. با توجه به اینکه این اقدام در مهلت مقرر انجام نشده است، براساس ماده (۴۸) اساسنامه عضویت کشور کان‌لم‌یکن تلقی شده و پذیرش عضویت جمهوری اسلامی ایران نیازمند تصویب هیئت مدیره شرکت است. در حال حاضر بانک‌های مرکزی کشورهای اندونزی، کویت، لوکزامبورگ، مالزی، نیجریه، قطر، ترکیه، امارات متحده عربی و موریتوس و شرکت بین‌المللی توسعه بخش خصوصی (ICD) عضو سهامدار این شرکت هستند.

اهداف اصلی این شرکت عبارت است از: تسهیل مدیریت نقدینگی فرامرزی بین مؤسسات ارائه‌دهنده خدمات مالی اسلامی از طریق فراهم کردن انواع ابزارهای منطبق با شریعت براساس ضوابط تجاری، برای پاسخگویی به نیازهای متفاوت مؤسسات مذکور در زمینه نقدینگی و تشویق همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی به منظور ایجاد زیرساخت‌های مدیریت نقدینگی مستحکم در سطوح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی.

1. The International Islamic Liquidity Management Corporation (the IILM)
 2. Islamic Development Bank
 3. Islamic Corporation for the Development of the Private Sector

۲. اظهار نظر کارشناسی

با توجه به مأموریت این شرکت و لزوم ایفای نقش جمهوری اسلامی ایران در شکل‌گیری نهادهای بین‌المللی مالی اسلامی عضویت و سهامداری در این شرکت توجیه اقتصادی دارد و در راستای منافع ملی کشور است، البته شایان ذکر است که عموماً بانک‌های مرکزی کشورها به‌عنوان عضو معین شده‌اند؛ زیرا اولاً مقام ناظر بر مؤسسات مالی، بانک مرکزی است و ثانیاً بانک مرکزی از ایفای نقش «آخرین قرض‌دهنده» به بانک‌ها در شوک‌های نقدینگی پشتیبانی می‌کند و در صورتی که این بانک به شرکت مدیریت نقدینگی اسلامی دسترسی داشته باشد، می‌تواند از عضویت کشور در آن استفاده بهتری کند. لذا بهتر است در کشور ما نیز بانک مرکزی به‌عنوان عضو شرکت معین شود، در این صورت تبصره‌های «۱»، «۳» و «۴» نیازمند اصلاح است. در متن مصوب کمیسیون تعیین و تغییر دستگاه اجرایی برعهده دولت گذاشته شده است. همچنین عنوان دقیق شرکت «شرکت بین‌المللی مدیریت نقدینگی اسلامی» است.

نتیجه‌گیری

با توجه به اینکه اصلاحات پیشنهادی این مرکز پیش از این در گزارش شماره مسلسل ۱۵۵۸۰ ارائه شده بود و در مصوبه کمیسیون لحاظ شده است، تصویب لایحه پیشنهاد می‌شود.